

A Magyar Kultúra Napja Szilágycsehben

A Tövishát Kulturális Társaság minden évben a Magyar Kultúra Napjának megünneplésével kezdi a közművelői munkáját, de minden évben a kultúra szó más-más értelmezését jeleníti meg, a kultúra más-más szigetére kalauzol el. A mindennapi szóhasználatban a kultúra érték-kommunikációt is jelent. Erre újra és újra szükségünk van, színek, fények és belső kincsek nélkül megüresedik és elszürkül az életünk. Az idén, a reformáció 500 éves jubileumi évében, a Társaság úgy gondolta, hogy helye és ideje van, hogy megismerjük Luther Márton gondolatvilágát, a reformátor Luther portréját, éppen ezért a jeles napra meghívták a Kolozsvári Állami Magyar Színház művészt, Marosán Csabát. Sem a vasárnapi időpont, sem a hosszú hétvége nem csökkentette az érdeklődést, annyian bezúfolódtak a Magyar Ház nagytermében, hogy a színművésznak, alig maradt mozgástere. A nagy érdeklődés talán annak is köszönhető, hogy a reformátor, a hittudós, a prédikátor, a nevelő Luther mégiscsak általánosan ismert, de annál kevésbé a joviális, viccelődő, panaszkodó ember. Az is igaz, hogy Marosán Csaba már járt nálunk egy Dsida és egy nagy sikernek örvendő adventi műsorral, és mindenki kíváncsian várta a most műsorra tűzött előadást. A Társaság

elnöke, Vida Katalin köszöntötte az előadót és a nagyszámú közönséget. A bevezetőben az előadó művész elmondta, hogy Luther életének utolsó másfél évtizedében született *Asztali beszélgetések* örítették meg a leghitelesebben számunkra az emberi Luther portréját. A Luther-család (felesége, Katherina von Bora, egykori apáca és hat gyermeke) asztalánál mindig szívesen látott vendégek voltak a barátok és tanítványok, akik az ott elhangzott beszélgetéseket feljegyezték, majd ki is nyomtatták. Ezekből a beszélgetésekből válogatott össze egy csokorra valót a kolozsvári színművész úgy, hogy egyszerre gondolkodói arckép és egy

páratlanul érdekes kor-és jellemrajz is kibontakozzon előttünk. Általában úgy gondoljuk, hogy a tudós, a gondolkodó mindig magányos ember, de az előadás által megjelentetett Luther a legközvetlenebb családi és baráti élete körében, a házi tűzhelynél lép eléünk és ráérősen, minden feszélyezettség nélkül, hol komolyan, hol haragosan, hol derült vidámsággal, ötletes tréfákkal kérdez, válaszol, beszélget. Az előadás hitelesen visszaadta azt a nyíltságot, eleveniséget, szókimondást, mely jellemző a ráérősen beszélgető Lutherre. Minden fenntartás nélkül, őszintén, egyenesen, keresetlen, egyszerű szavakkal, néha merész

hasonlatokkal mond ítéletet vagy egyszerűen tréfálkozik, illetve válaszol egészen hétköznapi kérdésekre. Színes, gazdag, változatos, pezsgő asztaltársasági közösségben zajlanak ezek a beszélgetések. A mai emberben felmerül a kérdés, hogyan jöhet létre egy ilyen közösség, hogyan lehet elindítani és különösen, hogy lehet fenntartani ezt a társasági formát. A magyarázat minden valószínűséggel Luther személyiségében keresendő, az ő életstratégiájában, abban a bizonyos nyitottságban, amely minduntalan visszaköszön a beszélgetések során. Az előadás végén rádöbbszünk, hogy a közel félévezred nem is vitt olyan messzire, mint gondolnánk, hisz megterített asztalok mellett, jó társaságban, ma is szívesen hallgatunk köznapi történeteket, ugyanúgy, mint magvas gondolatokat. Az előadás ablakot nyitott a XVI. század világára és lehetőséget adott Luther jobb megismerésére és felkeltette az érdeklődést az *Asztali beszélgetések* iránt. A Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett ünnepet a *Himnusz* zárta. Köszönjük a színművésznak, a szervezőknek, a háttérben munkálkodó önkénteseknek és a kultúraszertető szilágycsehieknek, akik eljöttek, hogy a *Himnusz* születésnapján kultúránk értékei előtt fejet hajtsanak.

Vida Katalin

